

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
"Томторский детский сад общеразвивающего вида с приоритетным
осуществлением деятельности по социально - личностному развитию детей
№24 "Кэскил"

Сана дьыллаабы бырааһынньык сценарийа
"Тымныы Обонньор аптаах хаардара"

Толордо: Васильева Г.С.

Томтор

2022 год

Сана дьыллаабы бырааһынньык сценарийа

"Тымныы Оҕонньор аптаах хаардара"

Оруоллар:

Ыгытааччы

Тымныы Оҕонньор

Хаарчаана

Куобах

Бэһиэлэй муусуканан добуһуоллатан маскарааттаах оҕолор саалаҕа киирэллэр, харыйа иннигэр тураллар. **Ырыа "Сана дьыл"**

Ыгытааччы - Сылы быһа кэтэспит кэллэ кунду кэммит, кулумурдуур харыйалаах утуо сана дьылбыт, аптаах - алыптаах кэрэ кизэһэбит. Сана дьылынан! Сана дьолунан, биһиги кундук оҕолорбут уонна тороппуттэр!

Оҕолоор, мин билигин эһиэхэ кыракый остуоруйа кэпсиэм, болбойон истин эрэ. Илин энэр гороскуобунан кытай омугар остуоруйа баар эбит. Арай биирдэ 12 кыыл саамай ойдоох биир кыылы салайар тойон, Царь онороору мустубуттар. Бары араас сана - инэ буолбуттар, ыт урэн, оҕус орулаан, ботуук хабыытаан, тигр ырдыгынаан айдаарсан барбыттар. Дьэ ону кытай танарата корбут уонна эппит: - манньк айдаан буолара сатамат. Ол кэриэтин биирдии кыыл сыл аайы биир сылы арыаллаатын" - диэбит. Онтон ыла сыл аайы кыыллар сыл символа буолан атастаһан иһэллэр эбит. Бугун биһиги оҕолорбут Кытай гороскуобуттан кыыллар буолан кэллилэр. Дьэ эрэ ханнык кыыллар баалларын коруоххэ эрэ: Кырыыса, Оҕус, Тигр, Дракон, Эриэн уон, Ат, Хоһуол, Ыт, Кабан, Эбисийээнэ, Ботуук. Хас кыыл буолла?

Оҕолор - уон биир

Ыгытааччы - хас буолуохтаах этэй?

Оҕолор - уон икки

Ыгытааччы - оччоҕо ханнык кыыл суоҕуй?

Оҕолор - Куобах

Ыгытааччы - Тоҕо куобах суоҕа буолуой? (оҕолор эппиэттэрэ) Тоҕо диэн сана сыл Куобах сыла буолар, баҕар ол иһин кини хойутаабыта буолуо.

Муусука тыаһынан Куобах ойуоккалаан, ункуулээн киирэр.

Куобах - Дорооболорун, оҕолоор! Кэлэн иһэр сана сыл символа мин буолабын. Сана сылга эһиэхэ барыгытыгар баҕарыам этэ доруобай буоларгытыгар, угус

урууну, урдук ситиһиилэри, дьолоох олобу, оҕолор улаатан туһа киһитэ буолун!

Ытааччы - Махтал Куобахчаан! Биһиги оҕолорбут эн сылгын корсо сана дьыллаабы бырааһынныктарыгар ыалдыт буол. Биһиги ыалдыттары собулуубут.

Куобах - мин эмиэ ыалдыттырбын собулуубун. Ол гынан баран эһиги бырааһынныккытыгар мин соботох ыалдыппын дии. Ким эрэ суох. Ким кэлэ илигий, оҕолоор?

Оҕолор - Тымны Оҕонньор уонна Хаарчаана суохтар

Куобах -кырдык даҕаны, оччоҕо биһиги кинилэри ынырыаххайын, Тымны Оҕонньор! Хаарчаана! (хатылыыллар)

Муусука тыаһынан Тымны оҕонньор уонна Хаарчаана киирэн кэлэллэр.

Тымны Оҕонньор - Дорооболорун! Дорооболорун! Сана дьыл кэлэн, сана сыл уунэн, эһиэхэбэ, оҕолоор, айаннаан, айаннаан, дьэ тийэн кэлиим.

Хаарчаана - Сана дьылынан! Сана дьолунан барыгытыгар истин эбэрдэ буолуохтун!

Тымны оҕонньор - оо бу мин кэрэчээн харыйам киэргэнэн - симэнэн турар дии. Тоҕо уоттара чабылайбатый? Оҕолор, бары бииргэ этиэххэийн "биир, икки, ус, харыйа уота чабылай" (хатылыыллар, харыйа уота умайар)

Ытааччы - Тымны Оҕонньор, Хаарчаана, Эһиги кэлбиккитигэр олус уордубут, уһун айантан сылайбыккыт буолуо, олорон сынньана туһун. Тымны оонньор, оҕолорго кэһиигин аҕаллын дуо?

Тымны Оҕонньор - Кэһиибин оҕолорбор аҕалан буоллаҕа. Билигин миэхэ аптаах хаардарым комолоһуохтэрэ. (кыракый моһооччугун арыйбыта хаара суох. Соһуйар) Оо аптаах хаардарбын сутэрэн биспиһин дии, моһооччукпуттэн түһэн хаалбыттар. Оччоҕо оҕолорбор бэлэхтэрбин кыайан биэрбэт буоллабым дии.Оҕолоор, эһиги коһоһут наада буолла.

Ытааччы - оҕолоор, Тымны Оҕонньор аптаах хаардарын булан комолоһобут дуо? (оҕолор эппиэттэрэ) Чэийн эрэ туран кордоон. (кордууллэр да, булбаттар). Тымны Оҕонньор, эн аптаах хаардаргын хантан булабыт? Биһиги саалабыт иһигэр ханан да суохтар.

Тымны Оҕонньор - дьэ мин хаардарым мээнэ токунуйэ сыһпаттар, кинилэр аптаах алыптаах буоланнар эһиги эбэрдэлэргитин иһиттэхтэринэ баҕар костуохтэрэ. Оҕолоор, эһиги сана дьылынан эбэрдэ хоһооннору уорэппиккит дуо? (оҕолор эппиэттэрэ)

Ыытааччы - биһиги оҕолорбут хоһоон эрэ буолуо дуо, ырыаны- ункууну эмиэ билэллэр, сатыллар. Чэйин эрэ истиэҕин, билигин эбэрдэ хоһооннорун этиэхтэрэ Эриэн уон, Дракон, Тигр уонна Эбисийээнэ

Куобах - оҕолоор, миигин корун эрэ, хаар боҕо сыстыбыт, баһаалыста тэбээн комолоһун миэхэ.

Оонньуу "Доборгуттан хаары хомуй". Оонньуу бутуутэ кыра хаар хомуога токунуйэн баар буолар.

Ыытааччы - оҕолоор, корун эрэ, арааската Тымныы Оҕонньор аптаах хаара бу баар быһылаах. Ыйытын эрэ оҕонньортон (оҕолор ыйыталлар)

Тымныы Оҕонньор - оо биир аптаах хаарым букоһуннэ дии, маладьыастар, оссо икки хаары булуоххутун наада.

Ыытааччы - дьээрэ, оолор, салгыы эбэрдэ тылбытын этиэххэ, билигин тахсыахтара Кырыыса, Ыт, Ботуук, Хоһуол

Куобах - наһаа учугэйдик хоһоон этэҕит. Миигин кытта оссо оонньооххайын, ким тургэнник курдьэҕи хаарынан толорор эбитий?

Оонньуу "Тургэнник курдьэҕи хаарынан толор", оонньуу бутуутэ оссо биир кыра хаар хомуога токунуйэн баар буолар. Оҕолор Тымныы оҕонньорго туттараллар.

Тымныы оҕонньор - оо оҕолорум маладьыастар, иккис хаары буллугут. Оссо биيري буллаххытына аптаах киэһэбит саҕаланна.

Ыытааччы - чэйин эрэ оссо ким эбэрдэтин этэ илигий, кэлин манна Кабан, Обус уонна Ат .

Куобах маҕан онноох кумааҕылары муостаҕа ыһан биһэр.

Ыытааччы - Куобахчаан, тоҕо саала иһин ыһан бистин?

Куобах - хаарынан бырахса оонньоору

Ыытааччы - ханна баарый хаарын? барыта маҕан кумааҕы дии

Куобах - табырдыаттан хаары киллэрдэхпитинэ сатаан оонньоохпут дуо, оҕолоор? (суох) Тоҕо? (уулан хаалыа) Оннук, ол иһин кумааҕыны кумалаан хаар онорон таһаарыахха уонна бырахса оонньоохха. Биир, икки, ус, тургэнник хаарда онор!

Оонньуу "Хаарынан бырахсыы", оонньуу бутуутэ оссо биир кыра хаар хомуога токунуйэн баар буолар. Оҕолор Тымныы оҕонньорго туттараллар.

Тымныы оҕонньор - Олус да маладьыасоҕолоргут, наһаа уордум. Хобоон боҕотун билэр эбиккит. Онтон ырыа ыллыгыт, ункуулуугут дуо?

Ытааччы - Тымныы оҕонньор, оҕолорбут тугу сатылларын салгыы корун - сэргээн, тэннэ ункуулэс.

Ырыа "Наша елка"

Ункуу "Кордоох кыыллар"

Ытааччы - билигин барыгытын харыйабыт тула хоробуокка ынырабыт

Хоробуот "Елочка, заблести огнями"

Тымныы Оҕонньор - учугэй да быраабынныкка сырыттым, махтал эьиэхэ. Чэ мин бардым, корсуоххэ диэри!

Ытааччы - Тымныы Оҕонньор, тохтоо, ханна бардын? Оҕолор эйигин наһаа кэтэспиттэрэ дии, онтон эн маннык тахсан бараҕын дуо?

Тымныы Оҕонньор - маннык буолбатах, субу маннык (эриллэннэн дьээбэлэнэн сааланы эргийэ хаамар)

Ытааччы - Эн наһаа учугэйдик хаамаҕын, ол гынан баран тугу эрэ умуннун. Оҕолоор, Тымныы Оҕонньор тугу умнан бараары гынна? (оҕолор эппиэттэрэ)

Тымныы Оҕонньор - ээ кырдык даҕаны, кырдыаммын умнуган буолбушпун (кулэр). Дьээрэ, аптаах хаардарым аптаан комолобун эрэ.

Бастакы хаары ытыыгар уураар, аптаах тыллары санарар.Саала иьигэр улахан мобооччук баар буолар, арийбыттарыгар уруллубут саарыктар бааллар.

Тымныы Оҕонньор - оо бэлэхтэрим саарык буолан хаалбыттар дии. Бастакы хаарым атыны аптаабыт, манна сыттын (харыйа анныгар уураар) Иккис хаарым аптаа эрэ

Иккис хаарын ытыыгар ууран аптаах тыллары этэр. Саала иьигэр орто собус хаар хомуога токунуйэн киирэр

Тымныы Оҕонньор - оо мин бэлэҕим бачча кыра буолбатах этэ ээ. Иккис хаарым эмиэ атыны аптаабыт, манна сыттын (эмиэ харыйа анныгар уураар). Убус хаарым, бутэьик хаарым, оҕолорбор мин кэьийбин баар онор эрэ.

Убус хаарын ытыыгарууран аптаах тылларын этэр. Уот кулумнуу тыгар. Аптаах муусука тыаьыыр. Улахан хаар чомоьун куобах соьон киллэрэр. Тымныы Оҕонньор Хаарчааналыын бэлэх тунэтэллэр. Оҕолор махтаналлар.

